

ЧАСОПИСЬ
для
русских родин.
Виходить щодня
крім днів по-
недільних і святках.

БУКОВИНА

Редакція і адмі-
ністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.

Передплата
10 зр.

Буковинські відносини.

Економічне і соціальне положення краю.

IV.

Промова д-ра Стефана Стоцкого.

Не багато говорило ся сего року в соїмі, але і з того, що говорило ся, пробивала ся одна нута, що економічний стан нашого краю дуже а дуже сумний. Отся гадка найшла особливо вимовний вираз в промові д-ра Рошмана при нараді над справами культури краю, ухвалено також на его внесенне скликати анкету, котра би добре застановила ся над економічним і соціальним станом нашого краю. Не рад би я ослабити вражіння, яке зробила тотя промова, але і від себе хочу ще дещо додати, на деяке лихо звернути увагу соїму, або радше тої анкети, що має бути скликана, щоби вона над тим добре застановила ся. А причину до того дає мені прелімінар фонд краєвого, що саме над ним маємо радити, а з котрого бачимо, що видатки і потреби краю рікрічно ростуть і збільшаються, міжтим коли сила податкова краю, спроможність нашого народу, платити податки зовсім не в тій самій мірі росте. На се вказано не раз підчас сегорічної сесії соїмової, і се справді так є.

Фабрики і промисл на Буковині.

Нема у нас на жаль того, що надає краєви силу податкову, нема у нас фабрик і промислу. Правда, є трохи трачок і ще кілька фабрик, але не багато, так що годі навіть говорити про фабрики на Буковині. Зрештою і тих кілька фабрик попри малий хосен приносять і деяку шкоду краєви. Бо коли в інших краях фабрики дають краєвим мешканцям роботу і заробок, то у нас інакше. Наші краєві родимі робітники мають там роботу хіба лиш саму найпростішу, а для інших, лишне платних робіт веюди люди самі

чужі, Італійці і Бог знає які; таким чином фабрики, які у нас є, не дають пристановища і занятя тій нашій силі робучій, яка особливо у сільського населення збуває, як се буває по інших краях; вони не дають нашим людям зарібку і пожитку, що могло-б їх добробит піднести. Зрештою не буду на се багато слів тратити, а вкажу лиш на се, що др. Стефанович про нашу індустрію в радї державній сказав.

Возьмім тепер наших промисловців, ремісників, то стан їх такий слабкий, що майже загиває. Промисловиці наші не можуть видержати конкуренції з заграничними виробами промислу, а коротають лиш своє житє при малій неплатній роботі, і коли нічо не зробить ся, аби силу того стану зміцнити, то він мусить улячи заграничній конкуренції. Зважте, панове, що ми все від сорочки аж до підшви набираємо зпоза краю, кождий гузик, кожда голка, гвіздь, чобіт, ба плуг і т. д. і т. д., все те зпоза границь нашого краю, бо пр. черевики в складі фабрики Медлінської таньші як у шевця, а дешевість се головна річ. І так наші гроші ідуть поза границі краю, і зовсім не вертають, чужі краї нашим грошем збогачують ся, а ми біднієм. Отже і стан промисловий у нас упадає, а що-ж сказати про наш стан хліборобський?

Стан хліборобський.

Тяжка рілнична криза залягла цілу Европу, від неї терпить і наш край і то тим більше, бо наші власні стосунки краєві, як недостаток фабрик, нужденний промисл і т. п. тоту кризу ще погіршають. Вирадї нашим дідичам трохи могло ся, взяли они сплату за панщину, взяли сплату за проїнацію, отже яких 20 мільонів дістало ся їм в руки, прийшов гріш в край, але тим грошем їм лиш остилько могло ся, що могли посилачувати трохи довги, і то не всі, бо і нині дідичі задовжені і на своїх маєтках є властиво лиш лихо платними управителями ріжних банків. Але стан дрібних хліборобів, стан селянський страшно сумний, певно найсумній-

ший в цілїм краю. З давна давен наш хлібороб прилип до своєї землі, від неї годі его відорвати, він проте до нічого иньшого не бере ся, нічо иньшого не розуміє, лиш роботу на своїй землі, і то зле. Він уважає веяку иньшу роботу за роботу негідну хлібороба; таким чином дійшло до того, що цілі покоління все а все остають на тій самій землі, що була, із стану хліборобського мало що, дуже мало відходило людей до інших станів, через то господарства, що перше могли вижити одну родину, роздробили ся на такі, що тепер не можуть родин хліборобських виживляти, людей прибуло, а землі ні, і так наші хлібороби на своїх малих і нужденних господарствах борють ся ще що сили з бідю і нуждою, але вже не годні видержати тої боротьби і під натиском всяких можливих і неможливих тягарів просто упадають. Наступило страшно задовжене, а лихва, що так страшно обмотала наших хліборобів, просто їх добиває. Коли-ж трафить ся ще яке нещастє, от як туча і град, що жнива в великій часті нашого краю прошлого літа цілком зничили, а краєви нанесли шкоди після урядового обрахунку на 241.468 зр., тоді наш хлібороб не маючи що їсти, не маючи чим заплатити податків, видачи свою бідю в повній наготі перед собою, а не находячи виходу з бідю, радо дає послух всяким підшептам несумлінних агентів і в переконаню, що чей найде на сьвітї ліпший для себе прожиток, пускає ся в сьвіт за очи, вивандрує з краю.

Еміграція.

Се бачимо вже від кількох літ на Буковині. В 1892-ім р. пустили ся наші хлібороби в Росию, але відтак настали трохи ліпші урожаї і той рух поміж хліборобами на часок притих. Але тепер заворушило ся наново поміж хліборобами, а еміграція до Америки так зросла, що ледви чи ми сей рух годні спинити. Дивно воно якое, що про тоту так важну справу краєву тут в соїмі доси ані одним словом не згадано, дивно, що і прилюдна опінія нею майже не займає

14

ЗАЛІССА.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

— Дякую за комплімент; шкода тільки, що в отвертости своїй я певно показав ся нечемним; але я кажу, що думаю. Вирочім я тепер чогось роздрознений.

— Нічо не шкодить! Ліпше щире хоч прикре слово, як фарисейство.

Всі троє увійшли на широке, гарне, цвітими засаджене подвіре і вступили на ганок. При каві, яку зараз подала господиня Кристиньська, Заборовский завів широку політичну суперечку і оба говорили зо дві години. Вражінє, яке Ярослав вивіс з сеї розмови, було, що Заборовский повинен стати его ворогом, коли тільки схоче для села щось зробити, н. пр. заложити руску читальню або що. І хоч на дідича дивив ся впрочім, як на поривистого, але незлого шляхтича гречкою з закованими на селі думками, але на прихильність до него ніяк не міг здобути ся. Адже Заборовский походив з тої шляхти, що за

єї панованя в краю руске селянство зійшло трохи не на жебрачу торбу!...

На Маню підчас гостини в дідича Славко майже не зважав; чув жаль до всіх дівчат на сьвітї... Она прислухувала ся пильно розмові батька із Славком, докидала деяке слово від себе, але більше мовчала.

VI.

Цілий тиждень не показував ся Славко в дворі, хоч его просили; не хотів. Волів просиджувати у своїм городі або в лісі, ходив часом на поле до женців — але до двора не навідував ся. Аж раз, вертаючи з поля, стрітив ся з Заборовским і той сам зачіпив его:

— Так то ви дотримуете слова, пане Ярославе? Чому-ж не прийдете коли до мене або сам або з сестрами? І я і Маня були би вам дуже вдячні за товариство. А так дівчина сидить зі своїми смутними думками, — змарніла, — нігде виїхати не хоче... я сам зайнятий...

— Я прийду до вас — відповів Славко. — Якоесь відволікло ся; у кождого свої клопоти...

— Ходіть зі мною! Ви до дому?

— До дому.

— Вступіть до нас!

Славко троха отягав ся, але пішов до двора. Мані не було дома; сиділа в парку в липовій пахучій альтані і читала. Туди повів Заборовский питомця, поговорив хвилину з донькою, відтак лишив їх обое, а сам пішов за господарекими орудками. Славко не сподївав ся такого поведеня дідича і змішав ся; не знав, від чого почати розмову, але виручила его зараз Маня, спитавши:

— Чому не прийдуть коли ваші сестри до мене?

— Чому?... Бо пропасть поміж двором а приходством за велика — відповів Славко.

— Адже мій батько не грає ролі великого пана? А я-ж донька бувшої селянки...

— Бувшої селянки — повторив Ярослав і поклав натиск на перше слово. — А батько ваш все таки пан і бідному сьвященникови не пара. Впрочім, самі знаєте, що між ними було непорозумінє.

— Але вже тепер чей нема!

— Так як би не було; хоч між По

Н О В И Н К И.

Чернівці, дня 12-го марта 1897.

ся. Одиєвський чоловік зпоза Русинів, що звернув свою увагу на сей рух еміграційний серед нашого народу, се посесор Мльчох з Оршівців, він в останнім числі, „Буковинських господарських листків“ обговорює критично сю справу і на тото его цінну розвідку рад би я звернути увагу сойму. Мльчох високообразований фаховий господар, а слова его заслугоють на те, аби над ними застановити ся. „Несумлінні агенти ще більше несумлінних доставляють людського товару для американських товариств колонізаційних ходять в шир і понерек по краю і обіцяючи в неказано зухвалий спосіб золоті гори, намовляють наш бідний а темний нарід, аби покидали свою рідну землю. Рух той дуже заразливий“. Він перейшов до нас в Галичині і страшно розширив ся по цілій північній часті нашого краю. Що тим здаєть ся нашому рільництву тяжкі рани, се ясно як на долоні. Бо не лиш зменшисть ся сила робучих рук на селі, але і взагалі ослабить ся тим страшно і знівечить ся культура краєва, коли так незвичайно зменшисть ся населене сїл. Притім треба ще і те завважити, що виходять продають свою землю за безцін, і то зовсім не хліборобам а з того готові вийти для краю великі шкоди. Отсей рух еміграційний се лиш знак глибоко сягаючих причин упадку нашого рільництва, се знак, що наш організм тяжко хорий. Роздроблене господарств, тяжкі тягарі, які мусять поносити хлібороби, недостаток всякого иншого занятя, всякої иншої роботи, всякого иншого зарібку і багато инших лих зневолюють хліборобів покидати свій край, шукати де инде для себе ратунку, не відаючи, що ідуть просто в пропасть. Треба би конечно розпізнати причини тої хвороби і найти спосіб, як з неї наших хліборобів вилічити. Неміч нашого хліборобства тяжка, а еміграція се лиш оден знак тої хвороби. Оден спосіб, оден лік на хворобу подає Мльчох в згаданім лисьмі: Треба постарати ся для хліборобів о поплатний заробок в ріднім краю, а се дасть ся зробити тоді, коли постарам ся о такі фабрики в краю, в котрих тут в краю переробляли-б ся і перемінювали-б ся в гроші сирі продукти рільничі. Треба би постарати ся о фабрики цукру, о мочилні лену і конопель, о фабрики ткацькі і для виробу міхів, о фабрики крохмалю з барабуль, кукурудзи і пшениці, о солодовні і фабрики сурогатів кавових, о олійні і т. п.“ — Певно, що такі ріжні фабрики дали-б нашим селяським хліборобам поплатний заробок. Та се лиш оден лік на хворобу. Бо не лиш недостаток зарібку є причиною, що наш нарід покидає рідний край, але не в меншій мірі і той давний, старий, передвічний спосіб господарки рільничої в нашім краю.

(Конець буде).

З університету. В авлі черновецького університету відбула ся вчера промоція Кароля Кеніґа на доктора прав.

Вибори в Галичині з пятої курії. Зі всіх руских кандидатів, що ставали в пятий курії в Галичині, вибраний зовсім певно лише крилошанин станіславівської капітули др. Іван Гробельський, дуже ревний народовець. Більшість голосів дістав також др. Яросевич, але задля якихсь там „неформальностей“ має ще раз відбутися вибір поміж ним а гофратом Криницьким. Впрочім всі инші кандидати перепали, хоч дуже малою меншостію. Сі великі числа голосів, що впали на руских кандидатів, доказують найліпше, що теперішній рух виборчий в Галичині був справді сильний і свідомий то що при найблизших виборах до галицького сойму Поляки будуть мати борбу може й безглядну для себе, коли їм в поміч не прийдуть жандарми і войско.

Розділ голосів на руских і польских кандидатів був такий:

Перемишль-Мостиска-Рудки-Самбір-Дрогобич: Др. Франко дістав 317. Др. Віт. Левіцький 506. Вибраний Левіцький (спольщений Русин).

Стрий-Турка-Жидачів-Бібрка-Долина-Калуш: Русин др. Могильницький 402, Ройовський 477. Вибраний Ройовський.

Броди-Камінка-Жовква-Рава-Сокаль: Русин др. Олійник 402, Гневош 522, вибраний Гневош.

Тернопіль-Збараж-Золочів-Перемишляни-Бережани: Русин о. Миронович 402, Вайзер 484, вибраний Вайзер.

Станіславів-Рогатин-Підгайці-Бучач-Товмач: Селянин руский Гурик 456, Богданович 469, вибраний Богданович.

Боршів-Заліщики-Чортків-Гусятин-Теребовля-Скалат: Др. Яросевич 475, гофрат Криницький 447, (буде тіснійший вибір).

Коломия-Надвірна-Богородчани-Косів-Снятин-Городенка: Русин др. Іван Гробельський 533, Русин др. Окуневський 436, вибраний др. І. Гробельський.

В Перемишлі підчас тих виборів мали бути страшні надужитя. — Краєвий руский комітет вислав довгу телеграму до цесаря з жалобою. — В Давидові під Львовом підчас виборів убили селяни виборчого „комісаря“, посесора Попеля. Жандарми брали в оборону Попеля і притім застрілили двох селян. Для втихомирення села вислано шквдрону кавалерії. — Правибори

в Холовеві скінчили ся кроваво. Перед атаком уланів нарід схоронив ся на цвинтар. Під стінами церкви падали безвинні люди під баґнетами і кольбами жандармів. Нагінка за людьми по хатах і полях. Арештовано кільканайцять міщан, передовсім виборців, і поведено під ескортою уланів до Радехова. Цвинтар осквернений; парох відніс ся до консисторії.

Павло Граб — се прибрана назва одного нашого талановитого письменника, котрий уже довгі літа пробуває на далекій Сибірі. Важкі се літа — читаємо в Житю і Слові — що немов тяжкий молот викували его поетичний талант і піддали ему ті проймаючі та заразом здержані і глибокі тони, що так і стогнуть і плачуть у его піснях. Мало що не 10 літ уже покутує він у тім пекаї за несповнені гріхи; зразу жив у Иркутску, та відси за якусь арештантську історію его заслали на віки вічні в одну з найстрашнійших сибірских нор, у Вілюйск, безсмертний у російським мартіролозі як місце, дезамучено Чернишевського. Се прокляте місце памятне буде і в нашім українським мартіролозі. В наслідок коронаційного маніфесту царского даровано і нашому письменникови полегкість; его переведено в Якутск, о 1000 верстов на захід від Вілюйска і позволено ему жити на селі де будь у східній Сибірі. Звісно, се полегкість може бути правдивим засудом на смерть, коли губернатор захоче запроторити чоловіка в який далекій, глухий улус, де ему не буде ні товариства, ні лектури ні праці ані помочи в хворобі. Страшно подумати, що така доля може ждати й нашого талановитого письменника, а до того в таких стані, в якім він є тепер.

Він тяжко хорий на груди. Доконали людоді ще одну молоду силу, понівечили гарний талант, що міг би був зробити чимало доброго серед своєї рідної суспільности. І нема тої сили щоби хоч тепер, засудженого на смерть самою природою, вирвала его з пазурів варварської адміністрації, облекшила ему муки конаня! Терпіння, наш нещасний, сердепний товаришу! Не си до могили свій важкий хрест, та знай, що тут, далеко, в рідному краю, тебе знають і люблять і що імя твоє яснити ме в ряді тих наших мучеників, що наче стиг боевий ведуть і вести муть цілі покоління до боротьби з усякою самоволею, з усяким гнетом чи то індивідуальним, чи національним! У Львові вийшли остатними часами такі чотири збірки Павла Граба: Пролісок (поезія), З півночі (поезія), З чужого поля (переклади) і про М. Г. Чернишевського. Все можна дістати за 70 кр. (без пересилки) в книгарні ставропольській у Львові.

Житє і Слово. Вістник ліґератури, політики і науки. Вже четвертий рік вихо-

ляком а Русином в теперішних часах о порозуміне трудно...

„Она сама признає ся, що єї мати була селянка?“ — минула Славкови думка і він допитливо глянув на дівчину.

— Ваша покійна мати була справді селянкою з роду?

— Не вірите?

— Вірю і чув уже про се; та все мені якось чудно. Мені здавало ся, що се видумка.

— Ні, правда. Мій батько був колись великим романтиком. Уподобав собі зовсім неможну сільську дівчину — вже не тямлю, з котрого то села, але не з Заліся — так задля єї справді незвичайної краси, як і задля гарних прикмет єї, про які чув; дав єї на науку, а по трох роках оженив ся на перекир цілій родині. Дуже багато неприємностей мав з тої причини; сусіди не хотіли жити з нами, родина відреклася...

— Як думаєте: чи було то з їх сторони справедливо? — спитав Славко спокійно, але з укритим наміром.

— Уже-ж, не справедливо — відповіла дівчина сумно. — Батько називав нараз і инших панів, що так само оженили

ся, як він. І не знаю, за що люди гнівали ся! Мама була така добра...

Маня замовкла і аж по добрій хвилі знов обізвала ся.

— Моя мати не забувала ніколи о тім, з якого роду була, і мені казала не забувати.

— Бачу те сам і розумію ваш жаль по матери. Потїште ся тим, що ціле село жалує за нею не менше, як ви.

— Що мені з того? — замітила дівчина тихим голосом.

— У смутку таким, як ваш, то велика потїха, знати, що люблену вами особу любили і поважали всі.

— Тим більший жаль для мене по такій страті.

— Оповідав мені бідний селянин Мовчко, як покійна ваша мати спровадила була доктора з міста до его дїтній, коли дізнала ся, що они були хорі — і дїти виздоровили. Як би ви були бачили, як він благословив память вашої матери, — той бідний, прибитий селянин, у котрого ніхто не підозріває почуття влячности, — то ви... Не плачте, пані! — перебив собі сам Славко, замітивши слези на очах Мані. — Я, небачний, ще вам жалю завдаю...

— Ні, ні! — поспішила ся сказати дівчина — говоріть! Не то мене болить, о чім ви розповідаєте...

Але Славко урвав і не хотів дальше вести про се розмову. Ему зробило ся жаль дівчини і він аж тепер зрозумів, чому Заборовський бажав для неї товариства. Она не могла забути своєї матери. Передумав над тим, як би почати яку веселїшу розмову, але не находив теми. Наступила мовчанка, котру перебивав лише веселїй сьпів пташок, що безжурно скакали по галязях дерев.

— Коли на вас так дивлю ся — виявив вкінці Славко свою думку — то, вірте мені, жалую вас і радбим вас якось потїшити, але не находжу способу, бо я сам смутний.

— Не треба! — відповіла дівчина, перемогла себе і сама почала гнеть говорити о чім иншим. Питала ся, коли приїде Славкова сестра, Зоня, котру бачила на Великдень мимоходом і дуже собі єї вподобала. Мусить бути весела дівчина.

— Справді, найвеселїша з нас всіх — відповів Славко. — Може ще брат Генко подібний до неї.

дять сей вістник, видаваний д-ром Ів. Франком, і коли досі не знають его так загально, як він на се заслугоє, то се очевидно треба брати лише на карб рускої недозрілості і байдужности. Маємо перед собою книжку сего вістника за січень с. р. і можемо єї тільки поручити нашим читателям, що цікаві до літератури, політики і науки. Дуже багато можна навчитися. З передної статі подали ми знаменитий уступ д-ра Франка про освідомлене народу. В тій статі говорить також др. Франко о статі О. Маковей (в *Буковині* ч. 264 мин. року) про справи нашого письменства. Радить з'їзд руских письменників. На такий з'їзд, думаємо, був би найліпший час 1898 рік, коли будемо обходити 100-літній ювілей відродження нашого письменства.

З статі Вол. Гнатюка про Угорську Русь довідуємося, що в цвітні с. р. почне на Угорській Русі виходити часопис для народу, ведена в народнім дусі... Русини повинні ту часопис всіма силами піддержати. (З інтересними датами про Угорську Русь в сій статі ми ще познайомимо наших читателів).

Крім того ся книжка „Життя і Слова“ містить ще такі статі: про Фабіянців і Фабіанізм, казку Франка „Опозиція“, причинок до історії руско-народного театру А. Чайковського, листи Драгоманова, літер. і наукову хроніку Франка, вісти з Росії, критики, поезії і т. п. В додатку до книжки читаємо про жите Ісуса Христа, Індійські легенди і початок повісти Франка: „Для домашнього огнища“. Передплата на цілий рік 5 зр., книжок виходить на рік 12, кожда в обемі 7—9 аркушів.

Для наших Канадників. Генеральний консулят Сполучених Держав у Відні розіслав такий комунікат „Міський департамент в Вашингтоні переслав мені таке письмо: „Пане! Секретарят державний для справ скарбових повідомив наш департамент письмом з дня 28 січня 1897 р., що значне число Галичан, обманених фальшивими оповіданнями, емігрувало до держави Техас, де відтак в наслідок незнання мови англійської і німецької, не може нігде найти роботи і в той спосіб попадає скоро в нужду. Ті емігранти зізнають, що якийсь Мартин Залеский з місцевости Михалки, видаючи себе за агента пароходного бюро Кареш в Бремї розсилає по цілій Галичині відозви без ніякого підпису, котрі містять фальшиві обітницї, що кождий емігрант дістане 160 акрів землі, разом з відповідним інвентарем, а до того ще й з-грішми. Емігрант Онуфрій Никорук заявив крім того, що одержав від згаданої бременської агенції лист, в котрім ті обманчі обітницї Залеского потверджувалися. На жадане державного секретаря для справ скарбових, подає ся Вам до відо-

мости ті зізнання, в надії, що будете могли зарядити що треба, аби в Австрії звернено увагу публіки на ті обманства і в той спосіб причинити ся до здержання таких сумних случайів. Відень 8. марта 1897. — Макс Джед, генеральний консуль.“

Приклонник тверезости, один данський жовняр зробив немилото збитка цілому своєму полкову, котрому призначили офіцери з нагоди королівських іменин кілька бочок вина. Завзятий апостол тверезости повідбивав тайком чопи і випустив усе вино. Винувник дістав ся за те до арешту, але одно німецьке товариство тверезости одушевило ся так его поступком, що переслало ему 500 марок нагороди.

Парії на Угорщині. Під таким заголовком пише орган малярської народної партії *Alkotmány*, що правительство страшенно занедбало Русинів і їм грозить безусловна руїна. — О. Матей з Бистрого в Угорщині лише нам, що угорські Русини вислали просьбу до цїсаря, в котрій пишуть о своїм гіркім положенню. Депутацию висилати до цїсаря бояли ся, бо були певні, що не дістануть авдвенції, так як не дістали угорські Волохи... В сій просьбі просять Русини о опіку перед жидами-лихварями, щоби шинкарями були тільки християни та щоби завести монополію напїтків. Відтак розповідає ся, як захожі жиди руйнують руский наїд не лише лихвою і напїтками, але навіть палїством і затроюванем... Жида угорські, пише нам дальше о. Матей, заховують ся супротив Русинів зовсім так, як у вас. Вони все держать з сильнішими, з тими, що панують. У нас они й не кличуть ся жидами, лише мадярами. За слово „жид“ ображують ся і скаржать до суду. Мадярські пани також потратили свої маетки через жидів — і тепер пішли в службу жидам.

Зсунула ся гора на улиці калічанській в Чернівцях. Богато домів зворушило ся через те і грозить їм загибда. Стаїні для безрог, що там находять ся, засинала земля цілковито і придусила звірята. Властители стали відкопувати і удало ся їм уратувати богато штук безрог. Жидівський шпиталь загрожений також. Технічні комісії, вислані на місце катастрофи, наглядують над безпеченством загрожених.

В Катеринодарі, кубанської области, музикально-драматичний кружок аматорський устроїв в днях 12. і 18. лютого с. р. дві вистави театральні враз з відчитами і концертами. Чистий дохід з обох спектаклів був призначений — після оповістки на аїшах — „на здвигнене в м. Полтаві дозволеного правительством памятника першому молорускому писателю Івану Котля-

ревському.“ Крім солістів-аматорів взяв уділ у виставах хор товариства з 40 чоловіка.

Довготу волося жіночого вимірив якийсь учений на дотичне запитане одної німецької часописи. З обчислення виходить, що загальна довгота волося брутетки виносить пересічно 70 кілометрів, а блондинки коло 100 кілометрів. За те волос брутетки грубший і сильніший, бо витримає 113 грамів тягару, а волос блондинки рве ся вже під тягаром 68 грамів.

Нешасливі пригоди. В Гаврилівцях 58-літній зарібник Іютемій Треніта, упивши ся, підрізав собі небезпечно горло бритвою. — У Пінкаса Гербера в Німецьких Бадівцях слуга розпалювала огонь в кухні в той спосіб, що зілляла тріски нафтою. Притім запалила ся нафта у фляшці, розілляла ся по слuzї, попарила єї тяжко — і она померла до п'ятьох годин. — В Бабині якийсь з німецька одягнені розбійники влізли через дах до господаря Василя Губинського, звязали его і жінку, і забрали 214 зр. готовими грішми. Розбійників було здає ся п'ять. Арештовано підозріного гаєвого і одного волоцюгу з Прилища. — У Великім Кучурові дитина Григорія Приказки перевернула лямпу, попарила ся притім і померла. — В Шубранці діти Василя Литовського підпалили із збитків солону в хаті, причім самі попарили ся. Одна дитина померла від того. — В Кучурові великім господар Іван Купка уназ з оборога на кіл, і розбив собі голову на смерть.

Складка. На *бурсу* Народного Дому зложили дальше: Іван Бажанський уч. з Вікна 1 зр., адюнкт Ілія Семака з Радівців 2 зр., складка селян в учит. Евг. Недільського за два місяці: Іван Калинюк Андр. 2 зр., Іван Калинюк Якова 1 зр., Петро Федак 1 зр., Іван Голянич 1 зр., Кифа Крехович 50 кр., Яков Блявш 50 кр., Тодор Сунко Івана 50 кр., Евгений Недільський з Крещатика 50 кр. — Разом за 1897 рік **99 зр. 82 кр.** Добродіям сердечне спасибіг!

Дрібні вісти. Цїсар велїв виплатити 800 зр. титулом одноразової запомоги Ів. Вольфови в Бохні, котрий засуджений судом присяжних, невинно терпів кару за несповнений підпал. В тій справі буде відновлений процес. — Минушого тижня відбув ся у Відні перший руский баль заходом тамошнього товариства „Родина.“ До кадрили стануло 40 пар, а коломиїку відтанцювано в 12 пар. Панни по більшій часті явили ся в народних строях. — Розширене парламенту віденьського коштувало 15.000 зр. Дїети для поселів підчас сесії піднесуть ся з 3530 зр. денно на 4250 зр. а пересічний річний кошт 585.000 зр. піднесе ся на 693.000 зр. — В черновецькій людовій кухні видали в лютім с. р. 3.509 обідів з трех страв і 4.420 порцій хліба. — Радний краківський гр. А. Потоцкий зложив 20.000 зр. на будову тавих мешкань для робітників.

Телеграми „Буковини“.

З дня 12-го марта 1897 року.

Лїнц. Виша Австрія вибрала в загальній курії трех прихильників католицької партії.

Канеа. Італійський і французкий транспортний парохід з війском на покладі стоять від вчєра в тутешнім заліві. Тоті християни, що стоять під французким цокровом, очікують від вчєра з нетерпеливостію сподіваного прибуття французких війск.

Льондон. Після приватних денеш мали відослати грецького віцеконзуля з Канеї, конзулятського драгомана, і справоздавців грецьких часописів і других Греків торієдною лодею на остров Церіго.

Царгород. Ірад султанський розпоряджає, щоби кораблі, як лише є цілковито виряджені до виправи, віділивали сейчас поодинокі і збирали ся коло Галіполі. Управляючі війскові круги за-

— Такий самий буде і мій брат Стасьо! Клопїт маємо з ним; не вчить ся. Певно „двійку“ привезе, як я чула.

— Мій наймолодший брат перепає навіть при матурі.

— Згадував мені колись тато, що як би Стасьо дістав двійку, то сего року не дасть его до гімназії, лише возьме професора до дому. Я певна, що так буде. Може би ви порадили нам, кого взяти на домашнього учителя?

— А наш Дорош не міг би? Він тепер філософію скінчив! Та правда, він міг би вчити лише через вакації, бо потім іде до гімназії на учителя.

— А ви остаєте ся на довго в Залїсю?

— Не знаю; мабуть не виїду так скоро.

— В такім випадку ви могли би вчити Стася? правда?

— В котрій він класї?

— В другій.

— Міг бим; то не велика річ... Але я сам не знаю, що зі мною стане ся...

— Розумію вас — замітила дівчина значучо, легенько усміхнувшись.

— Ні, ні, пані! — поспішив ся питомець сказати. — Я не виїду з Залїсея з тої причини, яку ви відгадуєте. Я вже в тій справі майже рішив ся.

Дівчина дивила ся на него і немов ждала на дальші слова. Славко похилив ся до землі і довбав палицею в піску.

— Не повело ся мені так, як я собі укладав — сказав по хвилі — і тому я рішив ся поки-що ждати.

Дівчина мовчала.

— Хотів бим тепер в Залїсею цілий вік свій прожити, хоч яке се бідне село — докинув знов по хвилі.

— За яку-ж то покуту ви хочете наложити на себе таку кару? — спитала дівчина з легеньким цікавим усміхом. — Чи може тому, що панни вас не хотять, як ви казали тоді коло каплиці.

— Я так казав? — здивував ся Славко.

(Дальше буде).

являють, що нема плану на офензивну війну против Греції і що Егдем баша дістав розказ поступати строго дифензивно, але ніяк не допускати Греків переступити границю турецької держави.

Урядник в Чернівцях, з платнею 1600 зр. пошукує

ГОСПОДИНІ

до веденя домашнього господарства. Услівя: щоб була Русинка в віці 25—30 літ.

Зголошувати ся треба листами (фотографія пожадана) — poste restante Чернівці під знаком П. Т. Нр. 11. до кінця марця. На прийняті оферти відповіді не буде.

5-6

LINIMENT. CAPSICI COMP.
aus Richter's Apotheke in Prag.

Beim Einlauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателів, гостей і публику, що я перебрав існуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делікатесів
(заснований 1812 р.),
а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

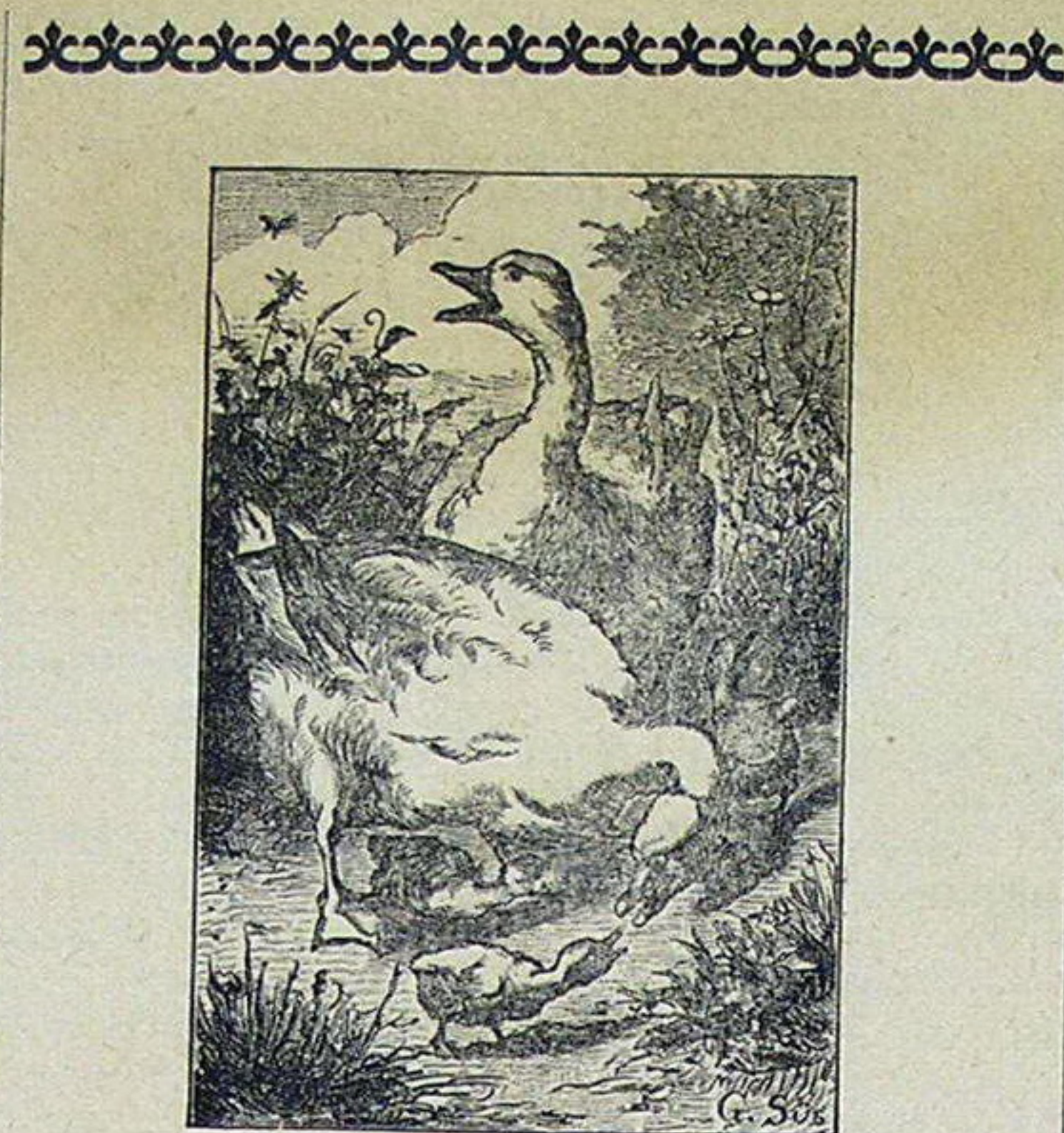
з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під мою власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевнюю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

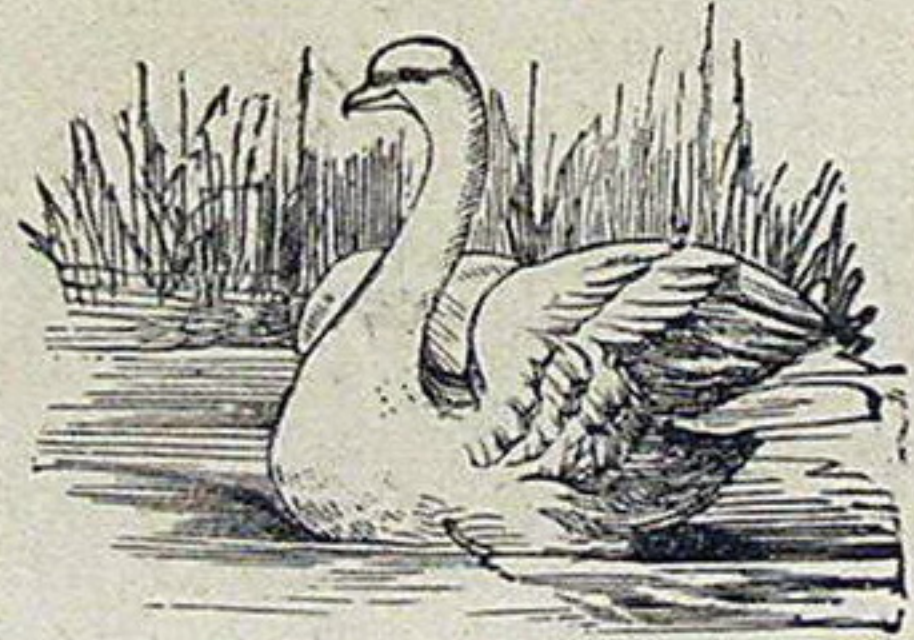
Прошу о часті замовленя і пишусь з поважанем

Стефан Гаїна.

Ой скричали нині гуси:
Волян є заступник Руси!
Ой якже нас він заступить?
Новий ордер собі купить.
Та якже нас оборонить?
Перед Волохом ся склонить:
„Ой я люблю вас, Волохи,
А Русинів ані трохи!
Зробив же я перше нулю,
А ще зроблю тепер дулю!“
Поцілує та з поклоном:
„Зробіть мене ще бароном!“

Сьтіває ся на нуту: Гукиuolo, стурнуло в лісі.

Для панів учителів!
INSPECTIONSBERICHT
є на складі в друкарні
„Рускої Ради.“
Просимо о замовленя.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовенству і вєім вірним через Впрєосєв. Митр. і Прєосєв. Еп. Ординарияти вєіх трєх галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіжє в зерні і соломі, єіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекураційними подають „Дністрові“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвисші суми.

Полїен „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ після вєіх можливих комбїнацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористїйші услівя і видає полїси і квїти в рускїм язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третїх лиць вкладки до опроцентованя по 5 процент. Гваранция цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тїлько властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Л. В. Г.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспїшні	особові	мішані		поспїшні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибок	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиї, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 612

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейский час рїзнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на залїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкїм 12 год. 44 мінут.